

Skattereform – principper og effekter

Oplæg for Radikale d. 28.1.2016

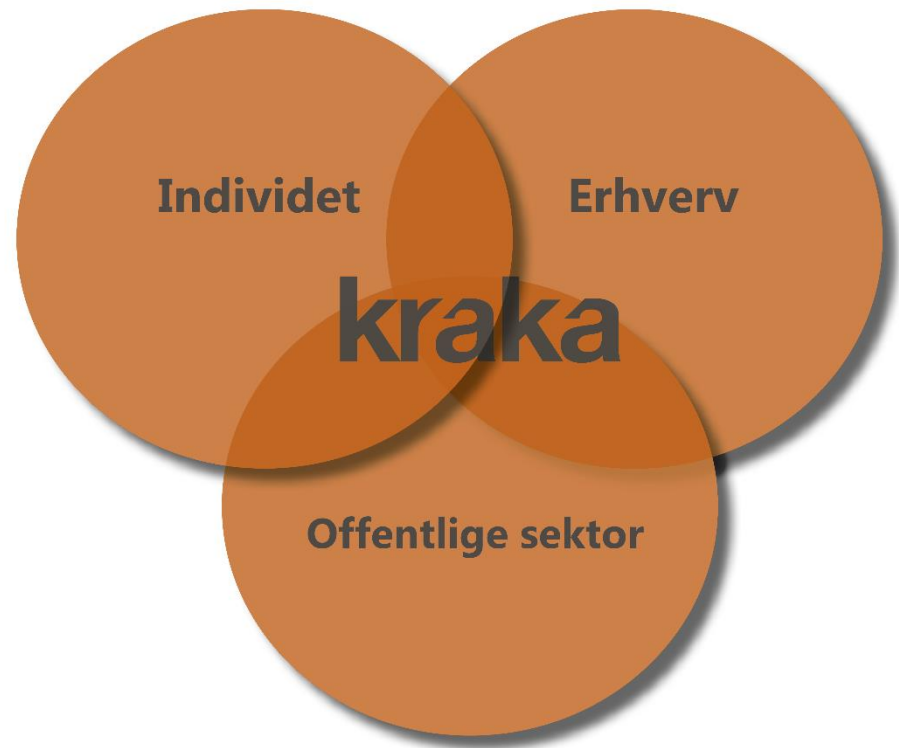
Jens Hauch, Kraka

Oversigt

- Lidt om Kraka
- Beskatning – principper og begreber
 - Nørdet men vigtigt
- Mulighederne i den forestående jobreform II

Kraka: Faglighed, uafhængighed, troværdighed

- Uafhængige økonomer:
 - Hverken røde, blå eller centrum-venstre (mediernes yndlingsetiket)
 - Arbejder for vidensbaserede beslutninger
- Armslængde til sponsorer

Mandagsanalyse:

Grøn vækst
tages som gidsel

Politikere mangler fast grund
under fødderne i klimadebat.

POLITIK TIR D. 2. JUN 15 KL. 07:28

Økonomer: Alternativets politik vil medføre græske tilstande

kraka

Hver uge bringer POLITIKO en analyse fra et af landets råd eller tænketanke: De Økonomiske Råd, Rockwool Fondens Forskningsenhed, Kora, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CEPOS, Cevea, DI, Kraka, DEA, Conctio, Justitia og Tænk tanken EUROPA.

TÆNKE
TANKEN

Intelligent skattestop og arbejdsudbud

Løkkes skattelettelse skaber få job

Regeringen genindfører 00'ernes uheldige skattestop

Gør håndværkerfradraget permanent

POLITIK BØRSEN.

Layout: Økonomisk Beredning
MANDAG 2. NOVEMBER 2015

MANDAG 2. NOVEMBER 2015

EU's skattedrøm kan koste Danmark dyrt

Hvad bestemmer beskæftigelsen?

- På kort sigt - konjunktur
 - Kan påvirkes via efterspørgslen efter arbejdskraft
 - Finanspolitik anvendes til at forøge efterspørgslen i lavkonjunktur og sætte gang i økonomien
 - Finanspolitik anvendes i højkonjunktur til at reducere efterspørgslen – undgå overophedning og for kraftige lønstigninger (ødelægger konkurrenceevnen)
- På langt sigt - struktur
 - Udbuddet af arbejdskraft er afgørende for beskæftigelsen
 - Skatte- og jobreformer bør bedømmes efter deres strukturelle effekter
 - Jobspøgelset hører fx ikke hjemme i klimadebatten
- Hvornår starter det lange sigt?
 - Det lange sigt udtrykker en gennemsnitlig konjunktursituation, når alle tilpasninger har fundet sted. "Det niveau økonomien bevæger sig omkring"
 - Meget forskellige vurderinger af tilpasningshastighed: Typisk et sted mellem 5 og 20 år

Er mere beskæftigelse kun godt?

- Beskæftigelsen er reduceret pga. skattesystemet
 - Større beskæftigelse giver større *økonomisk* velstand *samlet set*
- Man kan godt bytte *økonomisk* velstand for fx mere fritid
 - Fx Alternativets 30 timers arbejdsuge)
 - Husk at lavere *økonomisk* velstand også sætter sig i offentligt forbrug, overførsler, midler til miljøindsats – det er ikke kun velhaveres sportsvogne
- Beskæftigelse kan stige ad to veje
 - Deltagelseeffekt – flere personer i beskæftigelse
 - Timeeffekt – de beskæftigede har en længere arbejdsdag
- Lavere skatter giver ofte også større ulighed
 - Politisk trade off - fagøkonomer kan analysere effekter, men ikke have en "holdning"

Forvridning og selvfinansieringsgrad (SFG)

- Forvridning: Personer ændrer adfærd ved beskatning
 - Reducerer fx arbejdsudbud pga. indkomstskat
- Selvfinansieringsgraden er et udtryk for forvridningen
 - Definitiv: adfærdseffekten/umiddelbare provenueffekt
 - Fx en lavere topskat giver umiddelbart et lavere provenu, men et højere arbejdsudbud (adfærdseffekten) reducerer provenutabet
- En høj SFG betyder, personer reagerer kraftigt på skatten -> meget forvridende -> vi får meget ekstra arbejdsudbud, hvis vi reducerer skatten
 - men husk fordelingseffekterne
- Hvis SFG er over 1, er skatten selvfinansierende, dvs. man kan reducere den uden at provenuet reduceres
 - Så skal skatten helt sikkert reduceres, men det er rét sjældent

Brug af selvfinansieringsgraden

- Hvad har betydning for selvfinansieringsgraden?
 - Skattesatsen
 - Elasticiteten, dvs. hvor kraftigt, man reagerer på skatten
 - Indkomstkonzentrationen – hvor tæt er de berørte personer på indkomstgrænsen
- Advarselslampe
 - Selvfinansieringsgrad beregnes ikke altid på samme måde
 - Betydelig usikkerhed i måling af elasticiteten. Forskellige analyser svarer til puslespilsbrikker – en enkelt giver ikke hele billedet (heller ikke FM'et)
 - Husk at det kan tage tid før effekterne indfinder sig

Er forvridding så kun skidt?

- To forskellige formål med beskatning:
 - Skaffe offentlig finansiering
 - Påvirke adfærd, fx miljøskatter
- Hvis formålet er finansiering, er forvridding dårligt: Fx lavere arbejdsudbud, forkert ressourceforbrug osv. -> samfundsøkonomisk omkostning og lavere økonomisk velfærd
- Hvis formålet er adfærdspåvirkning, er forvridding godt: Adfærden påvirkes fx i en mere grøn retning

Tommelfingerregler for god beskatning?

- Adfærdsregulerende
 - Ramme fx emissionen/skade så præcist som muligt
 - Niveau fastsættes efter økonomiske omkostning og skadens størrelse
- Finansierende
 - Lægges på så brede baser som muligt, fx moms eller indkomstskat – minimerer forvridningen
 - Ensartet beskatning på tværs, fx varebeskatning (moms), kapitalanbringelse (fx ejendomsværdiskat) eller arv (rabat til familieejede virksomheder)
 - Niveau fastlægges efter politiske præferencer for den offentlige sektors størrelse og graden af omfordeling

Effekter af nogle relevante skattelettelser

Tabel 2 Virkning på arbejdsudbuddet af forskellige skattnedsættelser med en provenuvirkning efter tilbageløb og afledt adfærd på 5 mia. kr.

	Timeeffekt	Deltagelses- effekt	I alt	Indkomstfor- deling (Gini)
		Antal personer		Pct.point
Topskattegrænsen øges med 405.900 kr.	7.710	170	7.880	0,52
Nedsættelse af registreringsafgiften	5.740	1.590	7.330	-
Nedsættelse af topskattesatsen 9,5 pct.point	6.320	130	6.450	0,55
Beskæftigelsesfradraget øges med 3,8 pct.point	600	1.940	2.540	0,02
Nedsættelse af bundskattesatsen med 0,7 pct.point	1.900	120	2.020	0,04
Nedsættelse af AM-bidraget med 0,8 pct.point	1.280	10	1.290	0,00
Generel afgiftsnedsættelse	1.280	10	1.290	0,00

- 750.000 på overførselsindkomst – er tallene store eller små?

Har vi skattestop?

- Regeringsgrundlag: Ingen enkeltskat kan hæves
- FL2016: Enkelte skatter kan godt hæves, hvis andre sænkes tilsvarende
 - Svarer til det intelligente skattestop, som bl.a. RV har forsøgt sig med tidligere
 - Regeringen bør have ros for dette skridt i rigtig retning – men lukker stadig den helt overordnede politiske prioriteringsdebat
- Åbnet for intelligente skatteændringer

Nogle bud på skatter, der bør hæves og bidrage til finansiering

- Ophæv ejendomsværdiskattestoppet og indefrysningen af grundskylden
- Omlæg boligjobordningen: Fjern grøn toning, højere fradragsgrense og permanent
- Hæv NOx afgiften – den burde ikke have været sænket
- Fjern særrabatten i arveafgift for familieejede virksomheder
- Afskaf moms fritagelserne

Tak for ordet

Regeringens reformer så langt

Tabel 1 Beskæftigelseseffekter af regeringens foreløbige tiltag på arbejdsmarkedsområdet

	Beskæftigelseseffekt, antal personer
Jobreform fase I	700
Indførelse af Integrationsydelsen	400
Aftale om et tryggere dagpengesystem	-840
Reduceret registreringsafgiftssats	700
I alt	960